Пам'ятаймо про Україну!

SVOBODA СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY — УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

VOL. CIV. № 88 JERSEY CITY and NEW YORK, FRIDAY, MAY 9, 1997 CENTS 75 ЦЕНТІВ ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК П'ЯТНИЦЯ, 9-го ТРАВНЯ 1997 р. Ч.88 РІК CIV.

УКРАЇНА ПІДПИСАЛА ПРОТОКОЛ ПРО ЗАБОРОНУ СМЕРТНОЇ КАРИ

Страсбург. — Україна підписала 5-го травня протокол Ради Европи про заборону смертної кари і конвенцію про недопущення тортур і нелюдського ставлення до в'язнів, повідомив „ОМРІ Дейлі Дайджест".

Підписання цих двох документів означає, що комісія незалежних експертів зможе тепер відвідувати українські в'язниці, міліційні дільниці і пункти затримання злочинців.

Кілька днів перед тим комісія ООН закликала Україну прийняти новий кримінальний кодекс, який зробив би тортури злочином, що заслуговує покарання. Комісія покликалася на звіти Міжнародної амнестії, згідно з якими при допитах в Україні застосовується тортури.

Чотири місяці тому український Уряд запропонував законопроєкт щодо заборони смертної кари, однак парлямент ще муситъ його прийняти. За словами заступника міністра юстиції Лади Павліковської, Україна докладає зусиль щодо припинення смертної кари, і цього року не страчено жодної особи.

Патріярх побажав благополуччя

Стамбул (УНІАР). — Вселенський Патріярх Вартоломей передав Президентові України Леонідові Кучмі і всьому українському народові своє патріярше благословення та побажання миру, спокою і благополуччя.

З Патріярхом Вартоломеєм у Стамбулі 30-го квітня зустрівся міністер закордонних справ України Геннадій Удовенко, який брав участь у нараді представників країн–членів Чорноморської економічної співпраці.

Вселенський Патріярх висловився за продовження діялогу між представниками різних гілок українського православ'я і створення умов для існування єдиної Помісної Української Православної Церкви.

Міжнародний симпозіюм розглядав покарання

Київ (УНІАР). — У Міністерстві Внутрішніх Справ України працював міжнародний симпозіюм "Пробація як альтернатива ув'язнення", присвячений проблемі виконання покарань, не пов'язаних з позбавленням волі.

На сьогодні в Україні у місцях позбавлення волі перебуває 232,000 осіб та 46,000 у слідчому ув'язненні. В'язниці та слідчі ізолятори переповнені, у колоніях небачене зростання туберкульози, АІДС та інших інфекційних захворювань. Україна не в змозі прогодувати таку кількість засуджених злочинців, тому країна пішла на перегляд концепції покарання. Якщо раніше до ув'язнення засуджувалося приблизно 50 відсотків від загальної кількости звинувачуваних, то з 1991 року цей показник становить 32–35 відсотків.

Учасники симпозіюму обговорили можливі види покарань, не пов'язані з позбавленням волі. Це, між іншим, примусова праця з відрахуванням грошей на користь держави, штрафи, заборона посідати певні пости тощо.

Участь у симпозіюмі взяли амбасадор Великобританії в Україні Рой Рів та головний інспектор служби пробації міністерства внутрішніх справ цієї країни Грегам Смит. Організацію та фінансову допомогу у проведенні симпозіюму надала амбасада Великобританії в Україні.

Творять військові герби

Львів (УНІАР–ІМА-прес). — Згідно з розпорядженням Міністерства Оборони України, у її Збройних Силах будуть запроваджені спеціяльні знаки–емблеми, що символізують рід війська і конкретну військову частину чи з'єднання.

Місцевий фахівець з геральдики Михайло Слободенюк запропонував свою версію символіки Прикарпатської військової округи: шеврон у вигляді щита з емблемою ПрикВО.

Командувач округою генерал–полковник Петро Шуляк та більшість офіцерів схвалили цю ідею.

Зустрічалися правоохоронці України та Румунії

Сучава, Румунія. — За повідомленням УНІАР, тут відбулася зустріч делегацій міністерств внутрішніх справ України та Румунії, які очолювали перший заступник міністра внутрішніх справ України Юрій Вандін і міністер внутрішніх справ Румунії Гаврило Дежевон.

Як зазначалося під час зустрічі, в українських та румунських правоохоронців є чимало спільних проблем. Керівники делегацій погодилися, що боротьбу зі злочинністю потрібно піднести на більш високий рівень взаємодії. Для цього, на думку правоохоронців обидвох країн, необхідно укласти відповідну міжуря-дову угоду.

За підсумками зустрічі було підписано протокол про співпрацю між міністерствами внутрішніх справ України та Румунії на 1997 рік.

Л. Кучма схвалив приватизацію тисяч підприємств

Київ. — Президент Леонід Кучма підписав указ про приватизацію цього року тисяч підприємств у рамках програми приватизації, виконання якої довгий час затримувалося, повідомили 7-го травня засоби масової інформації.

Згідно з указом, в 1997 році приватизації підлягає 1,440 середніх і великих підприємств, а також біля 3,400 малих. Найбільше компаній, з яких 780 середніх і великих, буде продано в сільсько-господарському і харчовому секторах. Приватизовано буде також підприємства транспортового, машинобудівного, військового і газонафтового секторів.

Досі Україна майже закінчила приватизацію малих підприємств і знаходиться в процесі передачі в приватні руки середніх і великих компаній, включно з тими, які вважаються стратегічними. Згідно з Державним Фондом Майна, в процесі приватизації є 9,000 середніх і великих підприємств.

Закордонні покупці повинні платити за акції в українських підприємствах компенсаційними сертифікатами або гривнями з конт в українських банках.

Появилася Божа Матір

Вовкове,Закарпаття (УНІАР–ІМА-прес). — У селі Вовкове недалеко від Ужгороду у вікні житлового будинку став з'являтися образ Божої Матері. Старші люди пам'ятають, що на цьому місці колись була каплиця.

Спроби фотографів і операторів відео зафіксувати появу на плівці не мали успіху: на плівці зображення не зафіксувалося.

До згаданого закарпатського села вже почалася проща практично з усієї України.

Севастопільські "афганці" не заспокоюються

Севастопіль (УНІАР–ІМА-прес). — 30-го квітня управління севастопільської Спілки Ветеранів Афганістану виступило із заявою, в якій, між іншим, говориться: "У зв'язку з невизначеністю ситуації навколо міста російської слави і Чорноморської фльоти, що виникла внаслідок розпаду СССР, абсолютна більшість його жителів почувають себе відірваними від історії вітчизни. Залишаючись росіянами за походженням, мовою, духом і менталітетом, севастопільці мимоволі стали об'єктом українізації...Офіційний Київ, зайнятий національним будівництвом, приділяє в цьому сенсі мізерні особливу увагу. Неухильно, крок за кроком, перекриваються канали зв'язку з Росією, звужується російськомовний інформаційний і духово–культурний простір".

На думку авторів заяви, "остаточне вирішення проблеми Севастополя і Чорноморської фльоти затягується внаслідок безкомпромісової політики українського керівництва і розходжень у поглядах на це питання у гілках влади Російської Федерації". "Вважаємо, — пишуть "афганці", — що в ситуації, яка склалася, повинні сказати своє слово 'народна дипломатія' і практика конкретних 'малих справ'."

Такими справами, на їх погляд, сьогодні могли б стати запляноване будівництво каплиці св. Олександра Невського і регабілітаційного центру "для ветеранів всіх війн, у тому числі й чеченської".

Світова організація охорони здоров'я остерігає

Женева, Швайцарія. — Значне зростання тривалости життя людей поряд зі зміною способу їхньої поведінки і харчування веде до гльобальної епідемії ракових серцево-судинних та інших хронічних захворювань. Такий невтішний висновок міститься у новому щорічному звіті Світової організації охорони здоров'я, оприлюдненому в дні праці Світової асамблеї охорони здоров'я, яка відбувається від 5-го до 14-го травня.

Тепер від хронічних незаразливих хвороб у світі щороку вмирають понад 24 млн. осіб. Іншими словами, ці хвороби спричиняють майже кожну другу смерть. Серцево-судинні захворювання забрали у минулому році понад 16 млн. життів, ракові — понад шість млн., хвороби дихальних шляхів — понад три млн. На відміну від інфекційних захворювань, з якими медицина навчилася ефективно боротися, знищуючи збудників, більшість хронічних хвороб покищо не подолані. Як правило, вони вражають людей у старшому віці. Тому в найближчі десятиріччя у зв'язку з „постарінням" населення землі слід очікувати помітного збільшення їхніх жертв. Це приведе, як передбачають експерти, до „збільшення людських страждань та інвалідности" зі соціяльно-економічними наслідками. Мільйони людей передчасно вмиратимуть від хронічних хворіб, сотні мільйонів будуть приречені на довгі роки мук.

На думку Світової організації здоров'я, людство повинно зробити висновки з цієї нової реальности. Збільшена тривалість життя може бути і нагородою, і карою. Завдання полягає в тому, щоб продовжити здорове життя, запевнивши здорову старість.

Перемогти хронічні недуги покищо неможливо, але можна зменшити їхній риск і відтягнути наступ хвороби, вважають автори звіту. Відомо, що небезпека захворювання зростає від куріння, зловживання алкоголем, малорухомого способу життя, браку фізичних вправ. Риск підвищують також стреси і шкідливі умови праці, занечищене довкілля. Щоб запобігти хронічній хворобі, не досить закликів „Не кури", „Не пий забагато", „Правильно харчуйся". Потрібно створювати умови, які дозволяють людям вибирати здоровий спосіб життя, вважають експерти Світової організації охорони здоров'я.

Росія міняє свою оборонну політику

Москва. — Не здаючи дальше цілковито своїх позицій щодо поширення НАТО, Росія у середу, 7-го травня, започаткувала зміну своєї оборонної політики.

Президент Борис Єльцин називає це зрозумілим політичним документом, який дає перевагу безпеці звичайних громадян. Кремлівський речник Сергей Ястржембський сказав, що цей документ покриває „внутрішні загрози" та можливі напади зі зовні. З цього приводу Рада безпеки, котра складається з прем'єр-міністра, його перших заступників і міністрів оборони, юстиції та внутрішніх справ, зустрілася з президентом Б. Єльциным, щоб схвалити цю нову політику.

Російські засоби масової інформації у своїх звідомленнях цитують невідомі офіційні джерела, котрі твердять, що цей документ підкреслює потребу економічного росту, щоб запобігти громадському невдоволенню та забезпечитись громадською підтримкою у будуванні демократичного федерального устрою.

Президент Б. Єльцин заявив, „ми хочемо щоб Росія була направду могутньою державою, але в той самий час державою демократичною".

Серед найбільш небезпечних внутрішніх загроз для Росії, на думку їхніх коментаторів, це сепаратистські сили серед її етнічних меншин. Зовнішньою загрозою, згідно з повідомленням Інтерфекс за словами невідомого урядовця Ради безпеки, це деякі країни, котрі хочуть „послабити Росію політично, економічно та мілітарно". Конкретних країн не названо, але Б. Єльцин не забув звернути увагу на НАТО та його плян запропонувати членство деяким країнам Східньої Европи та колишнім членам совєтського бльоку.

Керівник телерадіо перебував на Закарпатті

Закарпаття (УНІАР). — На Закарпатті перебував голова Національної ради з питань телебачення і радіомовлення Віктор Петренко. Метою його візити було ознайомлення з працею державної телерадіокомпанії та кількох невеликих комерційних студій.

В. Петренко також обговорив з представниками Мадярщини можливість передавання програм мадярського телебачення на деякі населені пункти Тячівського та Рахівського районів, де в більшості проживають мадяри.

В Україні

(З інформацій УНІАР)

ІНВЕСТИЦІЙНІ ПРОЄКТИ

КИЇВ. — Прем'єр-міністер України Павло Лазаренко провів нараду, присвячену виконанню канадських інвестиційних проєктів в Україні, таких як реконструкція Дарницької ТЕЦ, кредитна лінія під аграрні технології, організація спільного підприємства з видобутку нафти і газу в кількох областях. Загалом обговорено всі проблеми виконання інвестиційних канадських пропозицій за останні три роки. П. Лазаренко доручив упорядкувати всі неузгодження та прорахунки, допущені у праці українських партнерів, та завершити всі проєкти згідно з домовленнями. Ішлося на нараді також про підготову до конференції "Канадсько-українська ділова ініціятива — 1997", що має відбутися в Калгарі, Веджені та Вінніпезі на початку червня. На той самий час плянується візита П. Лазаренка до Канади.

ГКУ ЗАХИЩАЄ А.ЛУКАШЕНКА

КИЇВ. — Громадянський Конгрес України (ГКУ) вимагає примусового розпуску Народного Руху України. У зверненні до Верховного та Конституційного суду керівники ГКУ звинуватили голову НРУ Вячеслава Чорновола у пропагуванні війни і насильства. Як сказано в заяві, під час інтерв'ю для Українських телевізійних новин (УТН), яке дали спільно В. Чорновіл і лідер Народного фронту Білорусі Зенон Пазняк, "з боку Пазняка у відвертій формі пролунав заклик до збройного повстання проти законно обраного президента Білорусі Олександра Лукашенка." ГКУ оцінює це як "заклик до насильницького повалення конституційного ладу в сусідній державі та втручання України у внутрішні справи Республіки Білорусь". У зв'язку з цим, ГКУ вимагає випровадження З. Пазняка за межі України та порушення карної справи проти В. Чорновола за фактом пропаганди війни і насильства.

РЕЛІГІЙНИЙ ПЛЮРАЛІЗМ

ЛЬВІВ. — Львівська область зайняла перше місце за числом зареєстрованих релігійних громад. Їх тут налічується 2,463. Для порівняння, в Черкаській області — 494, в Чернігівській — 444, у Харківській — 328. Крім того, на Львівщині діє 32 монастирі з 172, що діють по всій Україні. В Одеській області є шість монастирів, у Полтавській — 3, у Миколаївській — 1, у Харківській — 1.

ОСКАРЖИЛИ ПРОКУРОРА

ХАРКІВ. — Депутати Харківської Міської Ради оскаржили через суд міського прокурора Стефана Славського. Скаргу підписали три харківські депутати Олексій Перепеліця, Володимир Проскурін та Едуард Лесняк. Так вони зареагували на виступ прокурора Славського у програмі "Очная ставка". В своєму інтерв'ю прокурор дав оцінку діяльности депутатів міста при розгляді питання про позбавлення депутатської недоторканости депутата Дзержинської Районної Ради Олександра Єлоєва.

ШКОЛА МОЛОДОГО ЛІДЕРА

СИМФЕРОПІЛЬ. — Тут працює школа молодого лідера, організована Партією Економічного Відродження Криму та Таврійською Молодечою Лігою. Участь у третій сесії цієї школи взяли заступник голови Верховної Ради Криму Анушан Данелян та голова ПЕВК В. Шевьов.

С.ТИГИПКО ВІРИТЬ В УСПІХ РЕФОРМ

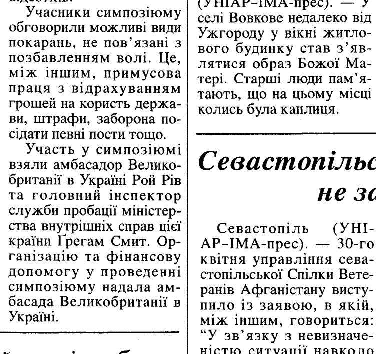
КИЇВ.— Віцепрем'єр-міністер України Сергій Тигипко в інтерв'ю для українського телебачення сказав, що "через два-три місяці підстав для критики ходу реформ в Україні не буде". Як відомо, міністри фінансів країн "Великої сімки" недавно заявили, що фінансування України безпосередньо залежить від прийняття бюджету та податкової реформи. Заступник генерального директора Міжнародного валютного фонду Стенлі Фішер сказав, що Україна виконала лише вісім із 40 статтей власних зобов'язань перед МВФ. Українські урядовці вважають, що виконано 20. На це С. Тигипко зауважив, що такі заяви не є важливими, хоча вони впливають на приватних інвесторів та кредитну популярність України. Тепер треба активно випрацювати необхідні закони для ухвалення їх Верховною Радою. Тоді Україна за кілька місяців виправить ситуацію.

ПРИВАТИЗУЄТЬСЯ НОВІ ОБ'ЄКТИ

КИЇВ. — Кабінет Міністрів України вніс зміни до переліку підприємств, що підлягають приватизації за індивідуальними плянами. З переліку виключено Виробниче акціонерне товариство (ВАТ) "Дормаш", Бердянське, Запорізької області, мелітопольський завод "Гідромаш" Запорізької області. Водночас включено низку нових підприємств. Серед них ВАТ "Серп і молот", Харків, ВАТ Криворізький цементогірничий комбінат, Дніпропетровська область, ВАТ "Донецькокс", ВАТ "Донецький енергозавод", Луцький картонно-руборо-їдний завод, Волинська область.

Віртуальні та неспокійні душі

Джерзі Сіті, Н. Дж. (О. Кузьмович). — Стало вже прийнятим звичаєм, що керівник експериментальної театральної групи та її творча душа Вірляна Ткач заходить до редакції після кожного нового задуму або перед наступним, щоб поінформувати, що нового приніс цей неспокійний дух. То ж нічого дивного, як вона знову відвідала редакцію „Свободи", з великим альбомом цікавих світлин зі своєї останньої подорожі в Україну, але також з інформаціями про дуже близьку нову задуману нею імпрезу — вечір української поезії зі цікавою назвою „Теплиця", що відбудеться вже 16-го травня в Українському Інституті Америки, 2 схід 79-та вулиця, в Ню Йорку.

На вечорі української поезії в Києві (зліва): В. Ткач, Л. Таран, М. Рябчук і Н. Білоцерківець.

— Що є причиною, що ви влаштовуєте саме тепер цей вечір та який буде його зміст? — питаємо нашу гостю.

— Причини того вечора різні. Одною із найважливіших є презентація

(Закінчення на стор. 4)

Пресова служба КМ оприлюднила заяву

Київ (УНІАР). — Пресова служба Кабінету Міністрів України оприлюднила заяву з приводу публікації статті Юахіма Вайдемана в газеті "Ганезбе". Німеччина. Німецький журналіст, сказано в заяві, "грубо перекрутив

(Закінчення на стор. 4)

У СВІТІ

ДЕРЖАВНИЙ ДЕПАРТАМЕНТ ЗСА повідомив, що Північна Корея попросила пересунути заплянований на наступний тиждень зустріч у справі американського занепокоєння, що уряд Північної Кореї забезпечує Іран і Сирію ракетною технологією. На згаданій зустрічі мали також зясувати поголоски про те, що Північна Корея встановлює ракети, котрі є спрямовані та спроможні осягнути свої прицілі у Південній Кореї та Японії.

В АМЕРИЦІ

НАЙНОВІШІ ДОСЛІДИ ПЕРЕДАЧ місцевих телевізійних станцій у восьми містах ЗСА дійшли до висновку, що диктори передач дуже обширно інформують публіку про будь-які вчинені злочини — вбивства, насильства, крадежі, шантажування чи інші. Натомість куди менше уваги присвячується політиці, природним і іншим нещастям чи справам здоров'я або освіти, хібащо вони є темою того дня. Одначе новини пов'язані з вичисленими злочинами завжди мають перевагу у містцевих передачах.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893
Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, NJ 07302.

Svoboda: (201) 434-0237; Fax: (201) 451-5486. UNA: (201) 451-2200

Soyuzivka UNA Estate: 216 Foordmore Rd., Kerhonkson, NY 12446 (914) 626-5641, Fax (914) 626-0180, e-mail: unaestat@travel.ios.com

Передплата на рік $100.00, на півроку-$60.00. Для членів УНСоюзу $75.00 річно, на півроку-$40. За кожну зміну адреси-$1.00. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

Статті і дописи підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріали.

Головний редактор: Зенон Снилик

Second Class Postage paid at Jersey City, NJ

Трагедія українського війська

Проблеми в армії трапляються в кожній країні, в тому числі в ЗСА, де щойно засудили сержанта до 25 років тюрми за образу жінок. В Україні негаразди в армії мають катастрофічний характер. Недоладності виростають з того, що чимало урядовців дозволяють собі не виконувати українські закони. Поводяться так, ніби їм усе дозволено. Вслід за вищими керівниками ця "епідемія" вразила нижчих.

Нерівність перед законом особливо відчутна в армії. Наприклад, ухиляється юнак від служби в армії — держава його карає. Однак з боку держави рекрути фактично зовсім незахищені.В українській армії на шостому році незалежности все ще переважають совєтські командири, часом навіть не українські громадяни. Вони не усувають причин, через які молодь уникає військової служби. А причини ці дуже вагомі.

У військах Міністерства Оборони України, за даними Комітету солдатських матерів, у 1994 році загинуло 384 вояки, у 1996 році — 241. І це без врахування загиблих у внутрішніх та прикордонних військах, а також у Національній ґвардії.

На початку квітня в Києві відбувся з'їзд солдатських матерів. Прибули й матері, які поховали 18-річних синів уже цього року.

Звертаючись до них, заступник міністра оборони Володимир Ситник справедливо сказав, що "немає виправдання діям чи бездіяльності командирів, офіцерів, лейтенантів і старшин, які не вберегли життя солдатів". Але ці правильні слова у часи СССР, та впродовж останніх п'ятьох років чули на похоронах власних синів тисячі українських матерів. Та що з того? Винуватці залишаються на своїх постах і катують та вбивають усе нових і нових українських рекрутів.

Про це й говорили матері на з'їзді. Одну таку розповідь надруковано в газеті "Україна Молода" з 11-го квітня. Сергій Юнін із села Чорнобаївка Херсонської области служив у київському автобатальйоні. Всього через три місяці після призову його понівечений труп мати Валентина Юніна отримала в домовині.

У Києві живе його дядько і Сергій часто приходив до нього. Скаржитися не любив, але коли відчув, що живим, можливо, вже не вийде за межі військової частини, розповів дядькові та сестрі, що в армії їх не годують, відпускають у місто, щоб самі шукали собі харчі. "Діди", тобто вояки, які служать останній рік, відбирають у рекрутів усю їхню місячну платню, яка становить 10 гривень, та змушують приносити з міста горілку, чоколяду і цигарки, випрошувати для них булки на сусідньому хлібзаводі та гроші в перехожих. А хто не принесе — жорстоко б'ють увечорі та вранці. Назвав Сергій імена тих, хто б'є, і тих, кого б'ють. Після 8-го березня дядько привіз Сергія у частину, а сам зайшов до командира, підполковника Євгена Богомазова і дав йому названі Сергієм прізвища, аби той вжив заходів. На ранок Сергія зі слідами побоїв знайшли повішеним за межами військової частини. Командування цинічно звалює вбивство на дядька. Мовляв, Сергій поїхав з дядьком і не повернувся. Розповіді інших матерів не менше жахливі.

Вчорашні школярі, 18—19-річні діти, фактично не мають жодної можливости захиститися від армійських чи тюремних садистів. Не всі з них народилися вояками. Серед них можуть бути талановиті поети, композитири, малярі чи науковці. Але цього ніхто не бере до уваги. Верховна Рада, не довго думаючи, ухвалили закон про обов'язкову службу в армії та про покарання за ухилення від такої служби, згідно з якими українські юнаки мають тільки два вибори: армія або тюрма. І там, і там їх підстерігає смерть.

Командування і прокуратура на скарги не реагує, а безпосередні начальники ще більше їх тортурують, а тоді вбивають, щоб залякати інших, аби не скаржилися. Батькам пишуть, що застрілився або повісився сам.

Трагедія українського війська в тому, що ним командують чужинці, привчені совєтським режимом нищити "нєрускіх". Безкарно вчинивши безліч злочинів, вони залишаються на своїх постах. Важко повірити, що державні керівники України про це не знають. Адже своїх синів вони чомусь до війська не посилають! Звичайно, коли б їхні сини служили у війську на рівних правах з іншими й на собі відчули, що це таке, то можновладні батьки знайшли б спосіб очистити армію від злочинців.

Микола Рябчук,
Київ

УКРАЇНСЬКО-ПОЛЬСЬКИЙ ДІЯЛОГ

Цього року, здається, вперше сумні чорнобильські роковини не заступили собою іншої трагічної дати в житті українців — 50-ліття Акції „Вісла", в ході якої практично все українське населення південносхідньої Польщі було депортоване зі своїх етнічних територій на північнозахідні, колишні німецькі землі, передані полякам союзниками після Другої світової війни. За совєтських часів цю операцію майже не згадувалося в офіційних джерелах, як, зрештою, й інші факти етнічних чисток, здійснюваних у різні часи комуністичними режимами. Українське питання в Польщі було „вирішено" таким самим чином як і польське (чеченське, кримсько-татарське тощо) в СССР.

„Щоб зробити прикордонні повіти суто польськими, що відповідає, зрештою, інтересам держави, — писалося в одному з донесень місцевих властей до „центру" напередодні Акції „Вісла", — і щоб зняти лемківське питання з порядку денного польської політики, бажаним було б переселення лемків углиб Польщі. Таке вирішення цього питання позбавило б водночас українські націоналістичні банди опорних баз і моральної підтримки з боку прихильних до них елементів".

Переселення і розпорошення

Акція „Вісла" означала не лише переселення українців зі своїх етнічних земель на чужі, а й їхнє розпорошення по польських містах і селах (компактне поселення українців принципово не допускалось); вона означала також „фільтрацію" всіх „підозрілих" осіб, до яких зараховувались передусім священики, вчителі, активісти кооперативних, просвітницьких та інших українських організацій (усі вони потрапляли без жодного суду й слідства до концтаборів). І нарешті, Акція „Вісла" означала дальшу ескаляцію українофобії у польській пресі, та, відповідно, польському суспільстві. На довгі роки слово „українець" стало для пересічного поляка синонімом до слів „бандит", „зарізяка", „головоріз", — наклавшись на неґативні стереотипи попередніх століть і десятиліть, від козаччини й гайдамаччини до ОУН і УПА.

Реторична стратегія комуністичної пропаґанди, що скеровувалася з Москви і на різні лади та до різної міри модифікувалась у Києві та Варшаві, мала двоїстичний чи, краще сказати, подвійний характер і переслідувала подвійні, взаємопов'язані цілі. З одного боку, на повну гучність оркеструвалась ідея „соціялістичного інтернаціоналізму" та „польсько-совєтської" дружби. А з іншого боку, менш гучно, зате більш ефективно, через нашіптувану пропаґанду, „закриті" політінформації та інші „неофіційні" канали, поширювано й підтримувано неґативний стереотип поляка в Україні (особливо в Галичині) та, відповідно, українця у Польщі.

Метою такої реторики було, поперше, переконати всіх, що справжня „дружба" можлива лише між „соціялістичнішими" поляками та „совєтськими" українцями — і то з тим більшою певністю, чим „совєтськішими" та „соціялістичнішими" вони ставали, тобто чим глибше інтеґрувалися в СССР та „систему соціялізму" під патронатом Москви. А подруге, така пропаґанда давала непрямим чином відчути, що „несовєтські" українці й „несоціялістичні" поляки можуть бути лише запеклими шовіністами та націоналістами, неспроможними без московського нагляду ні на який прямий діялог і приреченими на кровну ненависть та колотнечу. Надзавданням такої стратегії було утвердження московської опіки та „довколамосковської" інтеґрації.

У контексті такої стратегії всяка спроба прямого польсько-українського діялогу була підозрілою, а всяка спроба порозуміння між сусідніми народами — без московського „посередництва" й „інтеґраторства" — була взагалі чимось ворожим. Тим не менше саме на такий діялог і порозуміння спрямовувались зусилля польської й української інтеліґенції від самої появи цього прошарку в XIX столітті й аж до невдалої, на жаль, спроби військово-політичного союзу між Петлюрою і Пілсудським 1920 року. По-справжньому ефективним і рівноправним цей діялог став, однак, лише в наші дні, після повалення комунізму в Польщі та, особливо, здобуття Україною незалежности в 1991 році.

Новий діялог еліт

Безумовно, сьогоднішній діялог переважно на рівні інтеліґентських еліт є справою значно легшою, ніж налагодження ефективної міждержавної співпраці, а тим більше — подолання міжетнічних стереотипів та історичних образ і взаємного недовір'я, і всетаки перехід до нових міжнародних взаємин мусить починатися саме з таких діялогів, де об'єктивно обмежена кількість учасників компенсується їхньою, так би мовити, „якістю", себто приналежністю до політичних, економічних, культурних еліт, здатних впливати на урядові й неурядові організації та, передусім, на громадську думку в своїх країнах.

На тлі досить млявого неформального діялогу українських інтелектуальних еліт з елітами російськими і за відсутності взагалі будь-якого контакту з колеґами словацькими, румунськими чи мадярськими, українсько-польські неурядові зустрічі, форуми, семінари, наукові конференції й мистецькі фестивалі останнього семиліття вражають своєю кількістю, а нерідко і якістю. Конференція „Сучасна Польща", зорганізована в Києві 19-20-го квітня Фондом „Демократичні Ініціятиви", з підтримкою польського й українського відділів Фонду Сороса та з участю польських і українських політиків, науковців, журналістів, висвітлила, з одного боку, близькість поглядів українських і польських еліт ледь не на всі проблеми (включно з найдискусійнішими — історичними). А з іншого боку, вона ж таки показала, наскільки складним і тривалим є шлях від „деклярацій про наміри" до справжньої співпраці.

Особливо з'ясувалося, що ринкова польська економіка є важко сумісною з нашим крипто-соціялістичним, адміністративно-розподільним монстром, обтяженим до того ж неефективним законодавством та гіперкорумпованою бюрократією. У політичній галузі польсько-українська співпраця теж є проблематичною, беручи до уваги тоій факт, що Польща впевнено посувається у бік Заходу, в бік НАТО, ЕЕС та інших европейських структур, тим часом як Україна і далі перебуває у, так би мовити, розкаряченій позі — і в політиці, і в економіці. Намагання знайти консолідуючий чинник у спільній „зовнішній загрозі" з боку Росії теж виявились малопродуктивними, бо ж для економічно реформованої, етнічно майже однорідної й політично майже вже „европейської" Польщі „російська загроза" є зовсім не тою самою, що для невідомо якої України.

Про неконструктивність такого становища досить дотепно висловився керівник однієї з програм польського радіо Єжи Новаковський. Він зазначив, що спільна загроза з боку „поганої Росії" є досить слабим арґументом на користь польсько-українського співробітництва, оскільки гіпотетичне перетвореня „поганої" Росії на „добру" відразу позбавляє те співробітництво сенсу. „А якби Росія була чемною та доброю, — реторично запитав Є. Новаківський, — то ми мали б тоді битися між собою, чи що?!"

Гуманітарна співпраця

Єдина ділянка, в якій польсько-українська співпраця могла б справді розвиватися сьогодні набагато успішніше, це — ділянка гуманітарна. При мінімальній добрій волі український і польський уряди вже сьогодні могли б полегшити доступ польських книжок, газет, журналів, кінофільмів, телепрограм на український ринок — і навпаки, вже сьогодні міг би суттєво зрости обмін студентами, творчими колективами, музейними цінностями тощо.

І останнє — за порядком, але не за значенням — час би вже відмовитися від „залізної завіси" на заході, цього понурого пам'ятника сталінської доби під ім'ям „ґосґраніца", наїжаченого проти цивілізованішого від нас світу сторожовими вишками, колючим дротом, лютими псами і ще лютішими прикордонниками, більше схожими на тюремних наглядачів, ніж на ввічливих і охайних державних службовців західнього взірця. На тлі сьогоднішньої Европи ця „ґосґраніца" є безглуздим анахронізмом, а на тлі „прозорих" кордонів на сході — просто злочинною дурістю.

Втім, саме відмінність між східнім і західнім кордоном України є найнаочнішим символом нашої геополітичної приналежности, а водночас і блискучою іронічною реплікою до численних „проевропейських" заяв наших можновладців. Польща, на жаль, не стала покищо тим містком, який міг би поєднати нас з Европою. Тож хай вона стане для нас бодай прикладом успішного руху на захід і подолання „східніх", передусім післясовєтських і післякомуністичних комплексів.

ІМІҐРАЦІЙНІ СПРАВИ

Український центр „Паллада"

Про візи і льотерію

Мій вуйко живе в Америці від 1950 року як постійний мешканець ЗСА. У зв'язку з новими обмеженнями на отримання державної допомоги йому було б доцільно одержати громадянство, але він — стара і хвора людина. Якими є умови одержання громадянства хворими та інвалідами і чи може він одержати громадянство ЗСА, не проходячи іспитів на знання мови та історії ЗСА?

19-го березня цього року Служба іміґрації і натуралізації подала детальні роз'яснення до закону з 1994 року про правила одержання громадянства особами, що мають фізичні чи розумові порушення здоров'я, та подала досить детальний перелік хвороб, на підставі яких ці особи можуть бути звільнені від вимог щодо знання англійської мови (розуміти, читати, писати) та основ історії та управління державою. Згідно з цим законом були можливі тільки полегші щодо володіння мовою. Тепер можливе також звільнення від вимог відповідати на питання з історії та державного урядування. В інструкціях СІН говориться, що "погіршення фізичного чи розумового стану здоров'я (або комбінація хвороб) повинно бути підтверджено лікарем, а хвороба тривати продовж не менш як одного року . І хоча сама по собі старість ще не є підставою для того, щоб автоматично одержати громадянство ЗСА , новий закон дає можливість одержати громадянство великій кількості хворих, що перенесли різного роду травми (ак фізичні так і психічні), або, в результаті захворювання (наприклад хвороба Альцгаймера) має ушкоджені розумово-пізнавальні здібності. Важливо знати, що коли одна хвороба не дає підстав на звільнення від іспитів, то комбінація хвороб може дати таку можливість. Для оцінки стану здоров'я хворих введено нову форму N-684, яку має право виповнити будь-який лікар (терапевт чи психолог), що має право на медичну практику в ЗСА (для одержання права на постійне проживання медичну перевірку роблять тільки ті лікарі, що затверджені СІН). Форма N-684 підтверджує факт, що дана особа не в стані складати будь-які іспити, але не дає права на одержання громадянства без відвідування бюра СІН та проходження процедури присяги. Для хворих та інвалідів ця процедура спрощена. Наприклад, якщо людині важко говорити, вона може, використовуючи доступні їй сиґнали, показати, що розуміє зміст того, що діється. Термін розглядання справ про отримання громадянства інвалідами є такий самий, як і для всіх інших осіб, хоча і може бути скорочений в окремих випадках (загроза втратити державну фінансову допомогу не є підставою для цього). Ці нові правила одержання громадянства хворими та інвалідами не стосуються положення про складання іспитів рідною мовою тими, хто має 50/55 років та відповідно 20/15 з них є постійними жителями ЗСА.

Я одружився з громадянкою ЗСА, але я маю вже одну іміґраційну справу, що не закінчена. В іміґраційному суді знаходиться моє прохання про притулок. Чи не зашкодить це мені в одержанні „зеленої картки" через одруження?

Звичайно, ваша жінка має право подати до іміґраційної служби петицію про те, щоб її чоловікові дали статус постійного жителя. Але, хоча СІН не може не прийняти прохання громадянина ЗСА, вона не може вирішити це питання без участи судді, у якого знаходиться ваша справа про політичний притулок. Багато також залежить від того, у якій стадії знаходиться ваша депортаційна справа. Якщо вас ще не викликали до суду, або відбули лише загальне ознайомлення, то петиція вашої дружини може бути розглянута реґіональним центром СІН (у випадку позитивного рішення, суддя може остаточно вирішити питання вашого статусу). Якщо петиція вашої дружини буде розглядатися у місцевому відділі СІН, це забере більше часу. Ми вам радимо звернутися до іміґраційного адвоката, який допоможе полагодити судову справу.

Мені надали в Києві багаторазову візу на три

(Закінчення на стор. 3)

Іван М. Самійленко

Перша і, може, остання зустріч з Україною

II

Еміґраційний життєвий досвід болюче показав, як тяжко жити „без-безбатченкам" на чужині. Ми були свідомі того, що коли б Україна була незалежною і респектованою державою у світі, то ми б і наше суще й майбутнє покоління почували б себе більше респектованими в країнах нашого поселення. Більше того, в годину потреби наш голос у світі в оборону України, як і в оборону Україною нас, мав би далеко більшу силу й ефект.

Сьогодні ми вже маємо таку Україну. Вона ще в процесі тяжкого і болючого росту, ще зазнає явних і тайних ворожих підступів і диверсій. Тому сьогодні Україна потребує, може, більше, ніж будь-коли, нашої всебічної допомоги, зокрема духової. А це може бути лише тоді, коли ми і вони станемо нероздільною єдністю. Живий контакт є конечний. Отже, їдьмо в Україну не лише самі, а разом з своїми дітьми і внуками. Нехай вони зрозуміють Україну не лише після наших академічних розповідай, а з першої руки — своїми очима і душею. Навчімо їх:

„Свою Україну любіть
Любіть її во врем'я люте
За неї Господа моліть",

як кликав нас Тарас Шевченко.

Пишу про це після власного досвіду, коли в червні і липні 1995 року я з дружиною, нашими дітьми і внуками мали родинну подорож в Україну. Для всіх їх це була перша зустріч і знайомство з нею. Відвідини місць нашого народження, складання квітів на могили рідних, зустріч і знайомство зі земляками. Далі — подорож по Дніпру та Тарасової могили і його музею в Каневі. Поїздка до розкопів Трипільської культури і музею. Огляд культурних, релігійних та історичних центрів Києва. Знайомство з киянами, зокрема молоддю, і накінець, зустріч і прийняття ближчих і дальших родичів, які приїхали з усіх куточків України.

З подивом і захопленням вони сприймали все. Вони не лише побачили нашу давню культуру й цивілізацію, але й руїни її, заподіяні окупантом. Більше того, вони переконалися, хто і чого розірвав наші родинні ниточки, які в'язали нас віками. Для них це була велика школа самопізнання й самоусвідомлення.

В кінцевій частині цієї статті коротко зупинюся на останній моїй подорожі в Україну в серпні 1996 року. Виїхав я в Київ після запрошення Уряду України, як гість, на відзначення п'ятої річниці незалежности України.

Як відомо, напередодні цього історичного ювілею український народ, нарешті, був обдарований новою Конституцією України. Це тяжка, але велика перемога національно-демократичних сил в запеклій боротьбі з силами московсько-большевицької орієнтації. І саме тому урочистість п'ятирічного ювілею незалежности України мала надзвичайно тріюмфальний характер.

О четвертій годині по полудні 23-го серпня 1996 року багатотисячна заля оновленого Палацу Культури „Україна" вщерть була виповнена гостями з усієї України, представниками країн світу та міжнародних організацій.

Почесний стіл був обсаджений членами Уряду і Президії ВР України. Ключову доповідь виголосив Президент України Леонід Кучма. „Україна є і буде віднині і незавжди!", — під бурю аплодисментів заявив він. У новій Конституції України він бачить прообраз нової України, а одночасно й нової української людини. У ній український народ отримав чітку відповідь, що ми будуємо і куди ідемо. А „будуємо ми суверенну і незалежну державу, у якій людина, її життя, честь і гідність, недоторканість і безпека визнаються найвищою суспільною цінністю".

Президент Кучма кликав український народ до пізнання своєї трагічної історії від давніх княжих часів, гетьманської доби і пізніше її руїни та найстрашнішної епохи тоталітарної большевицької тиранії, яка „знищила мільйони своїх громадян, свою інтеліґенцію, згноїла й задушила по таборах найпрацьовитіших трудівників села". Згадуючи ці нечувані в історії злочини, Президент Кучма закликав присутніх урочистого зібрання „оглянутись на наше минуле і вшанувати хвилиною мовчанки і скорботи пам'ять десятків мільйонів співвітчизників, життям яких вимощена страдницька дорога українського народу до волі". Тяжко передати словами те глибоко хвилююче почуття, коли багатотисячне зібрання на залі, всі як один, піднявшись і схиливши голови, вшанували пам'ять жертв большевицької тиранії. Стояв і я, огорнутий споминами, які відкрили мої болючі рани минулого і пережитого. Одночасно я відчув там же щось нове, про що я мріяв все своє життя, а це категоричний голос осуду цього народовбивчого режиму, його творців і виконавців — голос з уст Президента уже вільної і незалежної української держави.

(Закінчення буде)

Про візи...

(Закінчення зі стор. 2)

роки. Тут, в ЗСА, мені дозволено бути шість місяців. Якщо я затримаюся на кілька днів довше, чи не буду я мати неприємностей при наступному в'їзді до Америки?

Справа в тому, що наступного разу може не бути. Згідно з законом, що вступив у силу 30-го вересня цього року, у випадку, коли чужинець перетягнув встановлений СІН термін перебування (хоча б на один день), при виїзді з ЗСА його багаторазову візу анулюється.

Я виграв право на постійне проживання в Америці у льотерії. Нещодавно я успішно перейшов співбесіду, одержав статус постійного мешканця. Але моїй сім'ї, яка знаходиться в Україні, відмовили у візі на тій підставі, що у мене зависокий порядковий номер виграшу. Що я мушу тепер робити, щоб моя сім'я приїхала до мене?

Ми вже писали про те, що іміґраційна служба ЗСА реґулює видачу віз на постійне проживання. Це пов'язано з тим, що кожна країна, як і кожен реґіон (у даному випадку - Европа) мають певну кількість віз, що можуть бути отримані тими, хто одержав на це право у висліді розігрування іміґраційної льотерії. На даний момент введено загальне обмеження, що стосується всіх країн Европи. Згідно з останнім розпорядженням Державного департаменту, візу на постійне проживання можуть одержати ті громадяни Европейських країн, порядковий номер виграшу яких не вищий за 30,000.

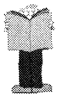
Це обмеження носить загальний характер і не відноситься саме до України. Лише одна країна Европи, Польща, має окремо встановлене обмеження для країни (6,410).

Це означає, що до України ще не зроблено точні підрахунки і Уряд лише пригальмував видачу віз до тих пір, поки буде зроблено точнішу аналізу виконання програми DV-96. Очевидно, що надалі буде "відкрито" ще певну кількість номерів (наприклад, у травні — 25,000, у червні — 2,000 і т. д.). Тримайте зв'язок з консулятом у Варшаві або телефонуйте до нас і ми вам скажемо, коли буде можливим одержати візи вашій сім'ї.

У іміґраційних питаннях просимо звертатися на адресу: Pallada International, Inc., 98 Second Ave., 2nd Floor. New York, NY 10003; Tel.: (212) 387-8683.

У ВІВТОРОК, 6-ГО ТРАВНЯ, офіційні чинники Пентаґону повідомили, що секретар Департаменту оборони Вілліям Коген звернется до Конґресу з проханням дозволити на закриття більше військових баз, щоб зменшити видатки збройних сил ЗСА. Речник секретаря Департаменту оборони Кеннет Бейкон зазначив, що В. Коген не є вдоволений заощадженнями 14 блн. дол. з дотеперішніх ліквідацій військових баз і тому вирішив звернутися за дозволом на додаткові закриття. К. Бейкон відмовився спекулювати коли і які військові бази будуть закривати, але інші офіційні чинники Пентаґону, котрі обзнайомлені з думками секретаря Департаменту оборони твердять, що закриття додаткових баз відбудеться двома наворотами в 1999 і 2001роках.

Лекції англійської мови

ПРОСТО ПРО СКЛАДНЕ

Зайняття двадцять п'яте

ПРИСЛІВНИК В ТІНІ ПРИКМЕТНИКА

Цього разу заголовок змушує признатися, що ми будемо говорити про граматику. Одначе ніяких правил запам'ятовувати не прийдеться. Крім „невеликих" правил, існує безліч дрібних деталів, обійтись без яких неможливо. Несподіваним є те, що варто розібратися з одними деталями, як відразу ж „випливають" інші. На мій погляд, однією з причин, які гальмують проґрес у вивченні мови, є бажання йти за дуже простими схемами, непідготовленість до того факту, що чим дальше просуваєшся у вивченні мови, тим більше бачиш складнощів.

Отже, функція прикметника — визначати іменник; при цьому прикметник може розташовуватися двома способами:
Конструкція 1 — (перед іменником) — **This is a new car.**
Конструкція 2 — (після іменника) — **This car is new.**

Більшість прикметників (але не усі) вживаються в обидвох конструкціях, одначе є й різниці. Почнемо з дрібних відтінків:
He is my old friend. — означає давню дружбу.
My friend is old. — означає його вік.

Слово **little**, коли мова про предмети, може знаходитися тільки перед іменником:
What a nice little table!
This table is small.

Одначе про людей:
When I was little...— коли я був маленьким...

Різницю між цими двома словами змалювати не так просто: **small** говорить про малі розміри, а **little** відображає емоційне відношення того, хто говорить:
What a pretty little house! — Який симпатичний маленький будиночок!
What's that nasty little boy doing now? — Що тепер робить той капосний малюк?
A pony is a small horse. — Поні — це маленький кінь.

А тепер перейдемо до прислівників:
He plays tennis badly. — Він погано грає в теніс.

Функції цієї частини мови настільки різноманітні, що дати звичайне визначення неможливо. Одначе, якщо прислівник відповідає на питання **як?** воно визначає дієслово, подібно до того, як прикметник визначає іменник. При цьому він звичайно (але не завжди) утворюється від основи прикметника за допомогою суфікса **-ly (easy — easily)**. Існує й інший варіянт (див. нижче), але тільки одному прикметникові відповідає цілком особливий прислівник (**good — well**).
He is a good player. — He plays tennis well.
I know him well.
She speaks English well.

Це слово настільки важливе, що мені хотілося б на ньому зупинитися. Воно має ще одне значення: коли мова про самопочуття, воно фіґурує як прикметник, але вживається при цьому тільки у 2-ій конструкції:
How are you? — I'm well, thanks.
I don't feel very well. — Я почуваю себе не дуже добре.

Запам'ятайте, що слово **well** у цьому значенні говорить тільки про здоров'я; якщо ви хочете сказати, що почуваєте себе зручно, комфортно — треба вжити інше слово:
When I listen to music I feel fine. — Коли я слухаю музику, мені приємно на душі.

На початку фрази, відділене комою, слово **well** показує, що ви хочете підвести підсумок якоїсь ситуації: **Well, we are here at last.** — Ну, нарешті ми є тут.

В українській мові аналогу для нього немає, і найчастіше його просто перекладати не треба: **Well, the laundry is finished.** — Ну ось, прання закінчене.
Well, as I was saying, this is an important problem. — Отже, як я вже згадував, це — важлива проблема.

Повертаємось до прикметників. Виявляється, що деякі з них не можуть знаходитися перед іменником (до пари слову **well** припадає його антонім **ill**):
How is your aunt? — She is well. — Вона здорова.
She is a healthy woman. — Вона здорова жінка.
He is very ill. — Він дуже хворий.
He is a sick person. — Він хвора людина.

Sick може вживатися в будь-якій конструкції. Різниця між ними не дуже велика, як між українськими словами „хворий — нездоровий"; **ill** відноситься до більш серйозних випадків.

Ось ще кілька прикметників, які звичайно знаходяться після іменника чи займенника; вони немов би „пов'язані" з дієсловом, і це відображається на їх перекладі:
to be glad — тішитися, радіти
I am glad that you are here. — Я рада, що ви є тут.
to be afraid (of) — боятися (чогось)
She is afraid of dogs. — Вона боїться собак.
to be sorry — жалувати (про щось)
He is sorry about it. — Він жалує про це.
to be alike — бути подібним
They are very much alike. — Вони дуже подібні.

Закінчення **-ly** звичайно перетворює прикметник у прислівник:
He is a quiet boy. — He plays very quietly.

Одначе приблизно десяток вживаних прикметників стають прийменниками, не змінюючи своєї форми (**fast, hard, near, high, low, fine** та ін.):
The mountain is high. He can jump very high.

Якщо ж ці слова усе-таки приєднують частку **–ly**, треба бути уважними — їх значення міняється.
near — близький, близько
The pharmacy is near. — Аптека знаходиться близько.
nearly — майже
We are nearly finished. — Ми майже закінчили (близькі до завершення).
high — високий; високо
The plane is high in the sky. — Літак — високо в небі.
highly — дуже; вельми
I highly recommend this film. — Я дуже рекомендую цей фільм.
late — пізній; пізно
He goes to bed late. — Він іде спати пізно.
lately — недавно; останнім часом
He has been very busy lately. — Останнім часом він дуже зайнятий.
hard — важкий (за складністю); твердий; старанний; важко, твердо, старанно
He is working hard. — Він старанно працює.
hardly — ледве
I hardly know him. — Я з ним ледве знайомий.

Автор лекцій англійської мови — Віталій Левенталь. Матеріял опрацювала відповідальна за рубрику Галина Колесса. Автор застерігає за собою усі права.

ЗГІДНО З ДОКУМЕНТАМИ відкритими в суді у Літтл Рок, Арк., у вівторок, 6-го травня, то головний прокуратор Вайтвотер афери Кеннет Старр утотожнює Гіллари Родгам-Клінтон, як центральну постать у згаданій афері. Крім того він закидає Першій лейді непослідовність у її зізнаннях під присягою щодо тієї справи та з деякою розбіжністю у порівнянні зі зізнаннями інших осіб. Ці закиди головного прокуратора викликали гостре заперечення зі сторони президента Билла Клінтона в Мехіко Ситі, де він є на офіційних відвідинах. Репортерам засобів масової інформації Президент сказав, що „не знає про будь-які неточності" у зізнаннях його дружини перед слідчими.

„Тисовий гай Юрія Старосольського" росте в Карпатах

Національний Екологічний Центр України плянує посадження додаткових дерев у „Гаю Юрія Старосольського" 10-го травня ц. р.

Це вже вп'яте з'їжджаються в Карпатах не тільки працівники Еко Центру, фахівці і молодь: пластуни, ентузіясти охорони природи, зокрема озеленення Карпат. Садження плянується звичайно у травні, близько дня св. Юрія.

Почалося це у 1993 році, коли з ініціятиви Христини Соневицької, міжнародного координатора Ґлобаль Ре Ліф у Вашінґтоні, Пластова станиця запропонувала своєму проводові посадити дерева в Карпатах у 80-ліття Пласту і присвятивши пам'яті Начального Пластуна Юрія Старосольського. Проєкт було прийнято, проведено збірку фондів.

Еко Центр у Києві доручив здійснення проєкту буковинській філії в Чернівцях під проводом д-ра Юрія Масікевича. Перше садження відбулося 30-го травня 1993 року. Учасниками були представники Еко Центру з Києва, організатори з Чернівець, пластуни й добровольці.

Садження стало традицією. Кожного року в травні до тисового гаю з'їжджалися ентузіясти. Пожертви в сумі 2,040 дол., яку зібрали пластуни на початку акції, цілком виправдалися. Акція стала широковідома, отже, Еко Центр дістає допомогу і підтримку: наприклад цього року від голляндської амбасади і ін.

Еко Центр сподівається, що цього року учасників насаджування буде найбільше.

У. С.

Нова книжка українській дітворі

У Торонто в перших місяцях 1997 року у видавництві „Жук" побачила світ нова книжка для української дітвори „Подорож у небувалі світи" — антологія перекладів фантастичних оповідань для школярів, що її зредагувала Рома Чумак-Горбач. Переклади з російської, шведської та німецької дитячої літератури здійснили Федір Маківчук, Ольга Сенюк і Володимир Василюк.

Невелике, чепурне з чорно-білими ілюстраціями видання-антологія складається з 182 сторінок оповідань та 12 сторінкового англійського перекладу маловідомих або й зовсім незнаних українських слів. Крім того друк книжки є чіткий, а букви більшої величини, що відразу заохочує взяти книжку в руки і поцікавитися її змістом. Крім того, дітям-школярам буде напевно цікаво познайомитися з чарівними, кумедними та хитро-небувалими істотами, котрі виступають в оповіданнях.

Книжка-збірка фантастичних оповідань поділяється на п'ять окремих частин: „Незнайко на місяці" Миколи Носова з малюнками Кіри та Віктора Григор'євих, „Чудесна мандрівка Нільса Гольґерсона з дикими гусьми" Селми Лаґерлеф з малюнками Олени Овчинської та Галини Савченко, „Пеппі Довгапанчоха" Астрід Ліндґрен з малюнками Ілюн Віклянд, „Малий і Карлсон, що живе на даху" тієї ж авторки також з малюнками І. Віклянд і „Розбійник Гуцик-Буцик" Отфріда Пройслера з малюнками Світлани Кім.

Книжкою доконче повинні поцікавитись батьки та вчителі. Коштує вона всього 12 ам. дол., а при більших замовленнях (10 або більше) 10 дол. Замовляти можна звертаючись до: Zuk Publishers, 34 Sun Valley Drive, Toronto, Ontario M6S 4P9 Canada. Тел. (416) 767-9109

Появився 11-ий том „Українських народних мелодій" З. Лиська

Торонто (М. Кравців-Барабаш). — Видавництво Українського Музичного Фестивалю у Торонто випустило у світ 11-ий, додатковий том музикознавчої праці Зіновія Лиська „Українські народні мелодії", який завершує це монументальне видання. Том містить доповнюючі тексти пісень, список джерел, індекс пісень та мелодій.

Редактор і комп'ютерний оформлювач — Зеновій Лавришин.

Часткові спонзори видання — Українська Канадська Фундація ім. Тараса Шевченка та Фундація „Прометей" Степана Онищука і Стефанії Швед.

Тим, хто бажає придбати томи 7-8-9-10-11, слід звертатися до Ukrainian Music Festival, 209 Riverside Drive, Toronto, Ontario M6S 4A8, Canada; телефон (416) 762-9158.

У СОРОКОВИЙ ДЕНЬ СМЕРТИ
нашого найдорожчого МУЖА, ШВАҐРА й
невіджалуваного найстаршого БРАТА

СВ. П.

о. ВОЛОДИМИРА ХАРИНИ

який упокоївся 7-го квітня 1997 р. у Львові, будуть відслужені

ЗАУПОКІЙНІ БОГОСЛУЖБИ

в суботу 17-го травня 1997 р.
о год. 9-ій ранком в церквах:

св. Юра, Львів, Україна;
св. Вознесіння, Львів, Україна;
св. Михаїла, Львів, Україна;
приватна каплиця о.Стефана — брата покійного, Львів, Україна;
Пречистої Діви Марії, Люрд, Франція;
св. Йосафата, Філядельфія, Па.;
св. Йосафата, Трентон, Н. Дж.;
св. Андрія Первозванного, Норт Порт, Фла.

За спокій душі покійного про молитви просить

РОДИНА

У глибокому смутку ділимося сумною вісткою, що 6-го травня 1997 р. відійшов від нас у вічність

бл. п.

ЄВГЕН ЛАПЧАК

ПАНАХИДА — четвер 8-го травня о год. 7:30 веч. в похоронному заведенні Петра Яреми в Ню Йорку.

ПОХОРОН в п'ятницю 9-го травня о год. 9:30 ранку з церкви св. Юра на цвинтар св. Духа в Гемптонбургу, Н. Й.

РОДИНА

Віртуальні...

(Закінчення зі стор. 1)

окремої нагороди за поезію, яку надала Фундація Ґльобального зобов'язання. При тому однак буде програма поезії з України в українській мові та в англійських перекладах Ванди Фиппс і моїх. Деякі із них є озвучені музикою американського композитора Генджі Іто і їх буде виконувати Маріянна Винницька. А не останньою причиною для цього вечора є також для нас можливість зібрати дещо гроша на покриття наших видатків, які Група Яра мала у зв'язку з поїздкою в Україну на Міжнародний фестиваль експериментальних театрів „Мистецьке Березілля".

— Розкажіть дещо про цю поїздку. Які ваші враження, ви ж бо частий гість в Україні.

— Мусите знати, що тепер було вже шосте „Мистецьке Березілля" впродовж кінця березня і квітня, в якому взяло участь 31 різних міжнародних експериментальних театральних груп, із своїми театрально-музичними цікавими програмами. Група Яра давала свою постановку „Віртуальні душі", що мала свою прем'єру в Ню Йорку, з участю троє акторів з Бурятії і п'ять членів моєї групи з Ню Йорку. Було незвичайно цікаво та успішно і ми відкрили цей фестиваль присвячений музиці з повним признанням публіки та організаторів. Нашу виставу давали ми ще і в Молодечому Театрі.

— Чи ця участь у Фестивалі була єдиною причиною поїздки в Україну? Знаючи добре ваш неспокійний дух думаю, що це вам не вистачило.

— Справді, я використала ще час, щоб зорганізувати дуже вдалий вечір української сучасної поезії, а крім того перевели ми майстерню із першою акторською клясою кримських татар у Києві. Вдалося також зорганізувати бурятський вечір в Києво-Могилянській Академії. Все це було незвичайно цікаве і показало як корисною і потрібною є виміна театрального мистецтва між Сходом і Заходом і як багато можуть одні від одних скористати. Але не лише актори, а також студенти, для яких я завжди радо даю лекції про театральне мистецтво. І тим разом мені вдалося перевести лекції і у Педагогічному Інституті і в Інституті Культури, а відтак ми в трійку поїхали ще на Крим, щоб там нав'язати театральні контакти.

— Чи це вам вдалося і чи маєте надію на співпрацю із кримськими театрами?

— Ми перебули там два тижні і було незвичайно цікаво та успішно. Пізнавши вже можливості Криму можемо надіятися на дальші контакти та повну і цікаву співпрацю, зокрема із кримськими татарами, що тепер повертаються масово на свою землю, та хочуть відродження культурного життя, а з тим в першу чергу театру.

— Ви вже напевно мрієте про цю співпрацю і розпочнете працювати над тим після вечора поезії в Інституті?

— В тій хвилині я справді вповні тим зайнята, а відтак побачимо...

З таємничою усмішкою В. Ткач закінчує розмову, але напевно у її неспокійному умі вже народжується нова цікава ідея, про яку десь невдовзі почуємо.

Актори з Бурятії на вечорі у Києво-Могилянській Академії.

Активність ОЖ ОЧСУ в Голливуді на Фльориді

Знову розпочалася праця членкинь ОЖ ОЧСУ в Голливуді, Фльорида. В нашому Відділі 28-го листопада 1996 року відбулася імпреза День Подяки. Тому, що членкині звичайно святкують це свято в родинному колі, наша імпреза пройшла в дуже скромній формі. Може, на майбутнє буде краще.

29-го грудня 1996 року відбулися ширші сходини ОЖ, щоби відмітити частину пророблено́ї праці продовж 20 років. Святом проводила культурно-освітня референтка Марія Шафранська, а головну доповідь виголосила основуюча голова ОЖ в Голливуді Надя Мудрейко. Програма була підготована дуже гарно, і за це всім виконавцям щира подяка.

6-го січня ц. р. відбувся традиційний Свят-Вечір. Голова ОЖ, разом з членкинями і симпатиками, працювали тяжко, щоби цей Свят-Вечір випав якнайкраще. Була прибрана на сцені чудова ялинка, вертеп і вифлеємська зірка, а на трапезі — ікона Пречистої Діви, просфора, кутя, колач, дідух і свічники. Вечерю приготовили О. Колодій, О. Сахаревич, К. Вільчинська, М. Корчмарик, Неля Борсі, Т. Назаркевич, І. Курман, А. Кондзьола, Н. Угляр, М. Павлів і інші. Святом проводила М. Шафранська, а о. диякон Михайло Добош посвятив трапезу, і радісно залунали колядки з грудей усіх присутніх. Це все єднало нас духово з вільною, самостійною Україною і з далекими рідними у цілій діяспорі. Цей Свят-Вечір напевно залишився на завжди в пам'яті багатьох присутніх. Всім тим, що причинилися до успіху цієї імпрези, щира подяка.

1-го лютого відбулися, як щорічно, традиційні вишивані вечорниці в Українському Літературному Центрі. Заля була прибрана чудовими вишивками, а виставка різних експонатів на сцені, які є власністю родини Івашкевич, робила приємне враження на всіх присутніх. За підготову цієї виставки належиться родині Івашкевич подяка і признання.

25-го лютого ми відзначали Свято Героїнь в пошану жінок-героїнь, які поклали свої голови за волю України в різних тюрмах чи таборах в часах різних окупацій. Свято відкрила голова ОЖ, а короткий і змістовний реферат відчитала Мирося Горак.

5-го квітня відбулися Річні загальні збори ОЖ ОЧСУ в присутності вимаганої правильником кількости членкинь, на діловий 1997 рік. Членкині Управи були вибирані поодиноко і всі дали свою згоду бути в Управі. Головою ОЖ збори одноголосно вибрали Іванну Пилипчак.

Слід зазначити, що всі членкині — чи то в Управі, чи в інших ділянках ОЖ — заслуговують на велике признання за їхню працю в часі пройдених років.

Як усім відомо, наша довголітня скарбничка Ева Лужняк і її помічниця на кожному кроці Аня Івашко — це направду дві бджілки, які всіма способами стараються якнайбільше грошей придбати до каси.

Наш 50-ий Відділ ОЖ може бути гарним прикладом для інших відділів. Хоча й не дуже великий кількістю членкинь, однак їхня праця увінчується великими успіхами. З нашої каси вже вплинули великі суми грошей на допомогу Україні. Висилають пачки для потребуючих в Україні, чи в інші частини діяспори. Підготовляють смачні канапки, каву чи солодке для різних ансамблів, які приїжджають на виступи до Українського Культурного Центру в Голливуді — чи то з України, чи з різних частин діяспори. Ще раз усім членкиням Управи і симпатикам, сердечна і щира подяка і признання за їхню віддану працю. Нововибраній Управі бажаємо якнайкращих успіхів в діловому році 1997.

Віра Дубас

ЩОДЕННИК „ВАШІНҐТОН ПОСТ" інформує, що ФБІ розпочало слідство, щоб з'ясувати чи один зі знатних американських державних урядовців передавав урядові Ізраїля дуже сенситивні інформації. Згаданий щоденник цитує джерела, котрі мають прямі відомості про згадане слідство, котре згідно з їхніми твердженнями розпочалося ще в січні, коли згадана аґенція крайової безпеки перехопила зв'язок між старшиною ізраїльської розвідки у Вашінґтоні та його зверхником у Тель Авіві. У вістці згаданого зв'язку говорилося про когось з прибраним ім'ям „Меґа" та спробу дістати дуже сенситивний американський документ. Ізраїль відразу заперечив ці звинувачення, а радник прем'єр-міністра Беньяміна Нетанягу зазначив, що „в тому не має ні зерна правди. Це просто видумка".

Пресова служба...

(Закінчення зі стор. 1)

висловлювання прем'єр-міністра Павла Лазаренка" під час особистої зустрічі з кореспондентом, вклавши в уста голови українського Уряду слова, яких той не говорив. Крім того, в публікації є неправдиве твердження про намір П. Лазаренка ініціювати перегляд норм Конституції. Пресова служба Кабінету Міністрів інформує, що достовірний виклад розмови прем'єр-міністра з кореспондентом надруковано в газеті "Кієвскіє Вєдомості" з 5-го травня.